Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	8Co/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1110229765
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2021:1110229765.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: H. X.B., W. T. XX, P., zastúpeného: Advokátka kancelária ECKER - KÁN & Partners, s.r.o., so sídlom Námestie Martina Benku 9, Bratislava, IČO: 35 886 625, proti žalovanému: HYDROTOUR, cestovná kancelária, a.s., so sídlom Nám. SNP 14, Bratislava, IČO: 31 371 981, zastúpenému advokátom: JUDr. Július Jánošík, so sídlom Klincová 35, 810 05 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.950 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25. septembra 2019, č.k. 21C/113/2010 - 383, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur, vo zvyšku žalobu v časti nemajetkovej ujmy zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Poukázal na to, že v predmetnej veci sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia zľavy odplaty z dovolenky, ktorú pre neho zabezpečoval žalovaný v Taliansku, avšak aj náhrady nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu, že v danom prípade žalobcovi a jeho rodine neboli dodané objednané služby v súlade so zmluvou. V poradí prvým rozsudkom sp. zn. 21C/113/2010 zo dňa 28.8.2014 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 945 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 885 eur od 1.12.2009 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Na základe odvolania oboch strán sporu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 31.1.2017, č.k. 8Co 13/2015-117, tento prvoinštančný rozsudok vo vyhovujúcej časti priznanej sumy 945 eur potvrdil, avšak v časti nemajetkovej ujmy ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V potvrdenej časti rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 25.4.2017. Na základe uvedeného sa preto opätovne zaoberal uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnil žalobca, pričom v tomto smere poukázal na záväzný právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho zrušujúcom rozsudku o prípustnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy (primeraného finančného zadosťučinenia) v prípade porušenia povinností cestovnej kancelárie poskytnúť služby v súlade so zmluvou o obstaraní zájazdu. Dospel pritom k záveru, že žalobcovi prináleží náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú na základe skutkových okolností ustálil a priznal žalobcovi vo výške 500 eur vzhľadom na predložené dôkazy žalobcom. Poukázal na to, že priznaná nemajetková ujma predstavuje zaplatenie nemajetkovej ujmy žalovaným, z ktorého strany nedošlo k plneniu v zmysle zmluvy o obstaraní zájazdu. Za nemajetkovú ujmu vo všeobecnom poňatí možno považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre

poškodeného neznamená priamu stratu na majetku. Osobitná zodpovednosť cestovnej kancelárie za škodu vyplýva z čl. 5 smernice č. 90/314/EHS o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb, ktorá bola transponovaná do zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr. Z predmetného článku smernice možno vyvodiť, že zodpovednosť cestovnej kancelárie je širšia a okrem náhrady zmarených výdavkov zahŕňa aj odškodnenie za zmarenie dovolenky, tzv. stratu radosti z dovolenky. Náhradu nemajetkovej ujmy ako dôsledok zmarenej dovolenky potvrdzuje aj judikatúra Súdneho dvora EÚ podľa ktorej článok 5 smernice Rady č. 90/314/EHS zo dňa 13.06.1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb musí byť vykladaný tak, že v zásade udeľuje spotrebiteľom právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z nesplnenia alebo nesprávneho plnenia služieb, ktoré predstavuje balík služieb (Rozsudok ESD vo veci C-168/00 vo veci X. D. v. TUI Deutschland GmbH & Co.KG, J-ESD, 2005-4). Konštatoval, že objednávateľovi v zmysle uvedeného môže byť priznané právo na náhradu nemajetkovej ujmy aj v dôsledku neplnenia alebo vadného plnenia služieb zahrnutých do zájazdu. Právo na náhradu za stratu radosti z dovolenky vzniká objednávateľovi v prípade, ak zo strany objednávateľa služieb cestovného ruchu dôjde k porušeniu takých povinností, ktoré vedú k strate radosti z dovolenky. Podmienkou zodpovednosti cestovnej kancelárie za zmarenie dovolenky je teda také porušenie právnej povinnosti, ktoré má takú intenzitu, že má za následok stratu tejto radosti z dovolenky. Právo na náhradu je potrebné poskytnúť v rozsahu straty, a teda aj za časť dovolenky. V tomto prípade, došlo konaním žalovanej z titulu nezabezpečenia služby zo zmluvy obstaraní zájazdu a náhradné riešenie dovolenky na inom mieste, kde aj z dôkazov ako aj výpovedi žalobcu vyplývalo, že nezodpovedalo kritériám objednávky žalobcu, za ktorú zaplatil a ktorú si sám vybral. Možno jednoznačne uviesť, že pôvodná destinácia bola vybratá žalobcom z dôvodu histórie, ako aj možnosti potápania a stredisko Arenella sa malo nachádzať 10 km od mesta Syrakus. Náhradná destinácia nezodpovedala podmienkam zmluvy o obstaraní zájazdu, za čo žalobca zaplatil, pričom náhradnú destinácia bola 150 km od mestečka Syrakus bez bližšieho odôvodnenia, čím mal zmarené plány na dovolenku a stratu radosti z dovolenky. Táto skutočnosť mala zásadný vplyv na rozhodovanie sa žalobcu aj o jeho účasti na dovolenke, keďže o zmene destinácie sa dozvedel na letisku. Možno uviesť, že konanie žalovanej, ktorým došlo k oznámeniu podstatných skutočností majúcich vplyv na priebeh zájazdu v priebehu jeho realizovania, kedy žalobca nemal na výber vzhľadom na oznámenie žalovanej o zmene destinácie dovolenky na letisku. V tomto konaní bolo preukázané jednoznačne, že konaním žalovaného došlo u žalobcu v konečnom dôsledku k stresu, k zmareniu zážitkov a očakávaní, k strate radosti z dovolenky za ktorú si zaplatil a sám vybral z ponuky žalovaného a ktorú žalovaný zmenil bez možnosti výberu žalobcu čo malo vplyv na celú dovolenku žalobcu a zmarené plány a vyvolané reklamácie, ktoré žalobca nemal ani v úmysle na dovolenke riešiť, ale chcel tráviť dovolenku pohodovo a mal na to vyhranený čas dovolenky. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadal predovšetkým k cene zájazdu, účelu zájazdu, k spôsobu, intenzite a trvaniu narušenia zájazdu v dôsledku vadného plnenia a k hodnote dovolenky. Bral do úvahy aj to, že pobyt na zájazde, ktorý si žalobca vybral a ktorý mu bol zmenený v rámci trávenia dovolenky je obdobím venovaným záujmom a relaxu. V takom prípade človek prichádza nielen o peniaze, ale i o takto strávený čas, ktorý nemožno nahradiť, ale taktiež o to, že všeobecne často vymedzený čas odpočinku je obmedzený. Preto priznal náhradu nemajetkovej ujmy (tzv. náhradu straty z radosti z dovolenky) žalobcovi vo výške 500 eur, ktorú považuje za primeranú vzhľadom na vykonané dôkazy a skutkové okolností v predmetnej veci. Vo zvyšku čo do uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy aj úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože náhrada nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu a žalovaný sa do omeškania nedostal. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 v spojení s ust. § 262 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu z dôvodu úspechu žalobcu.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote do vyhovujúceho výroku vo veci samej a výroku o nároku na náhradu trov konania odvolanie žalovaný, domáhajúc sa jeho zmeny a zamietnutia podanej žaloby. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že záver súdu prvej inštancie, že žalobcovi je možné v súvislosti s uplatnením práv vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu podľa ust. § 741a Občianskeho zákonníka v znení platnom v rozhodnom období, priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je nezákonný, v rozpore s platnou právnou úpravou, ako aj rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít, konkrétne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie totiž odignoroval právne závery a stanoviská, ktoré prezentoval Najvyšší súd SR ako aj Ústavný súd SR vo

svojich rozhodnutiach. Z rozsudku Krajského súdu Nitra č.k. 9Co 189/2011-149 z 1.12.2011, na ktorý reflektuje rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo 468/2014 z 26. augusta 2015 vyplýva, že odvolací súd posudzoval nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy (nárok za stratu pôžitku z dovolenky) aj v zmysle § 741 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (druhý nárok) a dospel k záveru, že náhradu škody (nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákonného ustanovenia nemožno žalobcom priznať. Z výkladu ústavy, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka nepochybne vyplýva, že ak je daná špeciálna ochrana v Občianskom zákonníku, ktorá je uvedená v súlade so systematickým zaradením do VIII. hlavy 8. časti (záväzkové právo), nemožno potom zamieňať nárok podľa § 13 Občianskeho zákonníka s nárokmi žalobcov, ktoré sú plne opodstatnené podľa špeciálnej úpravy v Občianskom zákonníku § 741a až § 741k. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že v súčasnosti nie je možné v takýchto zmluvných vzťahoch medzi občanmi a právnickými osobami (cestovnými kanceláriami) aplikovať právo na ochranu osobnosti so všetkými dôsledkami, lebo tomu bráni špeciálne zákonné ustanovenie, ktoré samozrejme nemožno zlučovať s ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rovnako tak nebolo možné žalobcom priznať nárok na primerané zadosťučinenie v peniazoch za nekalosúťažné konanie spočívajúce v klamlivej reklame v zmysle § 53 Obchodného zákonníka. Poukázal tiež na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 228/2016-14, v ktorom sa Ústavný súd vyjadril nasledovne: "Ústavný súd s poukazom na obsah citovaných odôvodnení rozsudkov krajského súdu i najvyššieho súdu dospel k záveru, že oba súdy dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovatelia v konaní nastolili. Krajský súd vysvetlil, ako dospel k záveru o tom, že hoci porušenie povinnosti žalovaného zo zmluvy o obstaraní zájazdu bolo preukázané, sťažovateľom náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal." Ústavný súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, ktorý uzavrel, že v situácii, keď Slovenská republika v súvislosti s implementáciou smernice právo na imateriálnu ujmu v Občianskom zákonníku výslovne neupravila a širší výklad smernice okolnosti daného prípadu, ktoré neboli výnimočné, neodôvodňujú, nemožno iba s ohľadom na existenciu smernice právo na imateriálnu ujmu sťažovateľom priznať. Zákonom č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len ,,zákon č. 281/2001 Z. z."), ktorý nadobudol účinnosť 1. októbra 2001, bol okrem iného do Občianskeho zákonníka doplnený do jeho ôsmej hlavy štvrtý oddiel upravujúci zmluvu o obstaraní zájazdu, pričom v zmysle § 14 tohto zákona sa týmto preberá právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie, ktorým je v zmysle zoznamu preberaných právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie smernica. Ako to už konštatoval krajský súd, toto ustanovenie smernice je potrebné vykladať tak, že zaručuje spotrebiteľovi nárok na náhradu imateriálnej (nemajetkovej) ujmy, ktorú utrpel ako následok nesplnenia alebo vadného plnenia povinnosti, pričom škodou sa rozumie zásah do telesnej alebo majetkovej sféry človeka, ako aj zásah do jeho psychickej integrity. Smernica nevylúčila imateriálny aspekt škody a jej cieľom bolo vytvoriť pojem, ktorý by kryl aj imateriálnu stránku. Tento záver zodpovedá i rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 12. 3. 2002 X. D. proti TUI Deutschland GmbH & Co. KG. (C-168/00). Avšak ani to nemôže viesť k záveru, ktorý zastávajú sťažovatelia, a to s ohľadom na spôsob implementácie smernice do slovenského právneho poriadku. Smernica v tomto prípade nemôže mať priamy účinok, pretože ide o horizontálny vzťah medzi sťažovateľmi a cestovnou kanceláriou. Pokiaľ krajský súd zistil nesúlad slovenskej právnej úpravy so smernicou a vysvetlil, z akých dôvodov smernica nemá priamy účinok, a zaoberal sa i overením, či by výkladom vnútroštátneho práva nemohol dospieť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy sťažovateľom (nepriamy účinok) hoci s negatívnym výsledkom, jeho postup je dostatočne odôvodnený a záver zodpovedajúci požiadavkám ústavne konformnej aplikácie dotknutých noriem. Konštatoval, že pokiaľ sťažovatelia zastávajú názor, že náhrada nemajetkovej ujmy za stratu pôžitku z dovolenky im mala byť priznaná na základe iných právnych noriem slovenského právneho poriadku, je potrebné zohľadniť, že zákon č. 281/2001 Z. z. je jedinou normou slovenského právneho poriadku, ktorou sa preberá tento právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie. Ani Zákon o ochrane spotrebiteľa takouto normou nie je (§ 28 Zákona o ochrane spotrebiteľa) a takouto normou nie sú ani ustanovenia Obchodného zákonníka o nekalej súťaži. Nakoniec krajský súd dôsledne vymedzil vzťah právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku k ostatným normám, zdôrazňujúc úpravu v Občianskom zákonníku, ktorá má povahu osobitnú a komplexnú. Na základe uvedených záverov Ústavného súdu SR žalovaný uzavrel, že náhrada nemajetkovej ujmy za stratu pôžitku z dovolenky nemôže byť priznaná na základe iných právnych noriem slovenského právneho poriadku, je potrebné zohľadniť, že zákon č. 281/2001 Z. z. je jedinou normou slovenského právneho poriadku, ktorou sa preberá tento právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie, pričom ani Zákon o ochrane spotrebiteľa takouto normou nie je (§ 28 Zákona o ochrane spotrebiteľa) a takouto normou nie

sú ani ustanovenia Obchodného zákonníka o nekalej súťaži. Ďalej žalovaný namieta, že postupom súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na súdnu a inú právnu ochranu, keď súd prvej inštancie napriek tomu, že ho upozornil na nemožnosť priznania nemajetkovej ujmy v súvislosti s uplatnením nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu, pričom prezentoval Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 228/2016-14, v ktorom rovnakú skutočnosť konštatovali Najvyšší súd Slovenskej republiky ako aj Ústavný súd Slovenskej republiky, vyslovil záver, že žalobca má nárok na finančné zadosťučinenie (náhradu nemajetkovej umy z titulu straty radosti z dovolenky. Pokiaľ všetky ním zdôrazňované rozhodnutia troch súdnych autorít vyjadrili rovnaký právny názor a to, že nemožno objednávateľovi zájazdu priznať náhradu nemajetkovej ujmy, a to v sporoch, ktoré sa týkali rovnakého predmetu konania za obdobných skutkových okolností, t.j. v prípade kedy žalobcovia tvrdili, že im bol poskytnutý hotel nižšej kategórie ako si objednali, postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho práv a slobôd. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je však rovnako nepreskúmateľné, keď súd prvej inštancie aj napriek tomu, že bol oboznámený s rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít ako aj Ústavného súdu SR, odignoroval tieto skutočnosti a v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal so skutočnosťou, prečo sa odklonil od právneho názoru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ktoré sú pre Okresný súd záväzné a prečo tieto právne stanoviská súdov vyšších autorít doslova odignoroval. Napokon namietal, že súd prvej inštancie rozhodol nesprávne aj o nároku na náhradu trov konania, keď priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (100%) a v rozpore so zásadou úspechu neurčil pomer priznania nároku na náhradu trov konania a nerozhodol ani o tom, či má nárok na náhradu trov konania aj napriek skutočnosti, že žalobca bol neúspešný v časti 49% uplatneného nároku, hoci mal rozhodnúť o pomernom rozdelení náhrady trov konania tak, že žalobcovi prizná náhradu trov konania v časti 51%, respektíve tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že pokiaľ žalovaný v odvolaní odkazuje na tri rozhodnutia, a to rozhodnutie Krajského súdu v Nitre so sp. zn.: 9Co/189/2011z 01.12.2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so sp. zn.: 4Cdo/468/2014 z 26. 08.2015 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 228/2016-14, tieto rozhodnutia sú rozhodnutiami v jednom konaní s jedným skutkovým stavom a rovnakými účastníkmi, teda ide len o rôzne inštancie v jednom konaní. Rozhodnutia, na ktoré poukazuje žalovaný tak nie sú konštantnou judikatúru, ale ide len o jedno konanie. Uviedol, že Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (ďalej aj "Smernica") upravila okrem iného aj nároky spotrebiteľov z dovoleniek. Táto Smernica bola prenesená do právneho poriadku Slovenskej republiky. Tak ako zákony Slovenskej republiky, ani právne predpisy EÚ nemusia výslovne pokrývať všetky udalosti, ktoré život prináša a z ktorých vyplývajú, resp. vznikajú práva, nároky a povinnosti. Z tohto dôvodu dotvára a vykladá právo (všeobecné právne akty) práve judikatúra súdov. Takouto judikatúrou je aj Rozsudok ESD vo veci C-168/00 vo veci X. D. v. TUI Deutschland GmbH & Co.KG, J-ESD, 2005-4 (ďalej aj "Rozsudok ESD"). Na doplnenie či výklad noriem EÚ (okrem eurokonformného výkladu súdmi členských štátov), ktorou sú aj smernice, vrátane Smernice, je oprávnený výlučne ESD (aktuálne Súdny dvor Európskej Únie). Táto jediná inštitúcia oprávnená na výklad Smernice (okrem eurokonformného výkladu súdmi členských štátov) v Rozsudku ESD uviedla, že je cieľom smernice a najmä jej článku 5 poskytnúť ochranu spotrebiteľom a v súvislosti s turistickými dovolenkami má pre spotrebiteľov osobitný význam náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej stratou užívania dovolenky. Článok 5 smernice sa má vykladať vo svetle týchto úvah. Aj keď sa článok 5 ods. 2 prvý pododsek iba všeobecne odvoláva na pojem škody, skutočnosť, že článok 5 ods. 2 štvrtý pododsek stanovuje, že členské štáty môžu iným spôsobom škody ako ujmy na zdraví, povoliť obmedzenie náhrady škody na základe zmluvy za predpokladu, že takéto obmedzenie nie je neprimerané, to znamená, že smernica implicitne uznáva existenciu práva na náhradu škody inej ako ujmy na zdraví vrátane nemajetkovej ujmy. Na položenú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že článok 5 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade priznáva spotrebiteľom právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z neplnenia alebo nesprávneho plnenia zmluvy služieb predstavujúcich balíkové dovolenky. Z uvedeného tak vyplýva že podľa Smernice má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z neplnenia alebo nesprávneho plnenia zmluvy služieb predstavujúcich balíkové dovolenky voči žalovanému, keďže si u žalovaného zakúpil balíkovú dovolenku a tieto zakúpené služby predstavujúce balíkové dovolenky neboli plnené správne. Ak právny poriadok Slovenskej republiky výslovne neuvádza takúto možnosť náhrady nemajetkovej ujmy, nič to nemení na tom, že tento nárok existuje a v Konaní má byť priznaný. Aj v samotnom Rozsudku ESD je uvedené, že právny poriadok štátu, v ktorom sa žalobkyňa domáhala nároku na náhradu nemajetkovej

ujmy z dôvodu pokazenej dovolenky (teda rovnaký stav ako v tomto Konaní), neupravoval takýto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. I napriek tomu ESD uviedol, že Smernica sa má vykladať tak, ako je uvedené vyššie, teda že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné priznať. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutím súdu prvej inštancie žiadne základné práva a slobody žalovaného porušené neboli. Súd prvej inštancie rozsudok riadne odôvodnil, pridŕžal sa Rozsudku ESD. Naviac, v rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.01.2017 v tomto konaní je uvedené, že nárok na nemajetkovú ujmu má byť žalobcovi v tomto konaní priznaný a súd prvej inštancie sa v rozsudku pridŕžal odvolacieho rozsudku, resp. právneho názoru odvolacieho súdu. Napadnutý rozsudok spĺňa aj všetky požiadavky právnych predpisov, na správne a riadne vyhotovenie rozhodnutia v súdnom konaní. Napokon konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol správne aj o nároku na náhradu trov konania, nakoľko pri určení výšky nemajetkovej ujmy, resp. jej peňažného vyjadrenia, ktorú je potrebné nahradiť, vychádza súd vždy z vlastnej úvahy. Aj keby bolo priznané len jedno euro, nárok bol priznaný. Zároveň uplatňovaná suma nebola zjavne neprimeraná, keď rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou sumou bol len 475 eur. V konaní bol úspešný aj v ostatných nárokoch uplatňovaných v konaní. Na základe uvedeného zhrnul, že konanie nemá žiadnu vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a takúto vadu žalovaný ani nepreukázal, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, kedy aplikoval príslušné právne predpisy s poukazom na správne rozhodnutie súdu, a to konkrétne Rozsudok ESD, v rozsudku sa súd prvej inštancie pridržiaval právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý je preň záväzný a aplikoval tak správne aj eurokonformný výklad a nakoľko aj o trovách konania súd prvej inštancie rozhodol správne, odvolanie nie je dôvodné.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

6. V preskúmavanej veci vykonal súd prvej inštancie všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej vzniknutej v dôsledku porušenia zmluvy o zájazde zo strany žalovaného. Po vykonaní všetkých navrhnutých a predložených dôkazov tieto prvoinštančný súd správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, a to vo vzťahu k okolnostiam objednania zájazdu, avšak najmä pokiaľ ide o rozdiely medzi objednanými službami a službami, ktoré boli ako náhrada za pôvodné služby žalobcovi a spolucestujúcim poskytnuté. Správne v tejto súvislosti považoval súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovi poskytnuté náhradné ubytovanie síce spĺňalo rovnakú kategóriu hotela, avšak nezodpovedalo charakteru pôvodnej lokality, ktorú si žalobca vybral pri podpise zmluvy, keď od pôvodnej destinácie bolo vzdialené 150 km, nešlo o chránenú prírodnú oblasť, v ktorej by boli umožnené potápačské aktivity (opísané v katalógu žalovaného) a vzdialenosť od pôvodne dohodnutej destinácie znemožňovala zamýšľané a oprávnene očakávané trávenie dovolenky - možnosť bezplatne (kyvadlovou dopravou priamo spred hotela) navštevovať historické mesto Syrakúzy, a zúčastňovať sa fakultatívnych výletov za rovnakých podmienok. Správnosť takto ustáleného skutkového stavu v odvolaní nenamietal ani žalovaný.

7. Správne ustálený skutkový stav veci posúdil súd prvej inštancie správne i po právnej stránke, keď, vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, konštatoval, že v danej veci sú splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi, a to v sume 500 eur, ktorá zohľadňuje dokazovaním ustálené okolnosti uskutočnenia zájazdu.

8. Pokiaľ ide o vznik samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, resp. poskytnutie primeraného zadosťučinenia v peniazoch, odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na pomerne jednoznačne formulované záväzné právne závery vyslovené odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí, teda v rozsudku zo dňa 31. januára 2017, č.k. 8Co/13/2015-117, mal súd prvej inštancie v ďalšom konaní v zásade priestor iba na ustálenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú je na mieste žalobcovi v danom prípade priznať. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že priznanú náhradu v sume 500 eur treba považovať za primeranú všetkým individuálnym okolnostiam preskúmavanej veci, ako boli ustálené vykonaným dokazovaním. V súvislosti s okolnosťami preskúmavanej veci považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na skutkový stav veci, ako bol opísaný aj vyššie, žalobca a členovia jeho rodiny sa výlučne v dôsledku závažného porušenia zmluvy zo strany žalovaného dostali do situácie, kedy boli vzniknutou situáciou prinútení (keďže zmena

destinácie im bola oznámená až po prílete do Talianska na letisku) stráviť celkom inú dovolenku, v inom prostredí, na inom mieste, navyše bez možnosti tráviť čas s priateľmi, s ktorými mali byť podľa plánu ubytovaní v rovnakom hoteli, teda strániť celú dovolenku tak, ako to nemali v úmysle, keďže jediné, čo im z pôvodných plánov zostalo zachované, bolo ubytovanie v Taliansku v kvalitnom hoteli, so zabezpečenou stravou a v blízkosti mora. Vzhľadom na uvedené odvolací súd ani po opätovnom zvážení všetkých relevantných okolností, ku ktorému (napriek už predtým vysloveným záverom) pristúpil v tomto odvolacom konaní, nemohol dospieť k inému záveru, než, že priznanie peňažnej kompenzácie za nemajetkovú ujmu spôsobenú žalobcovi neplnením zmluvy zo strany žalovaného je v tomto prípade plne na mieste.

9. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy osobitne odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný v odvolaní správnosť výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v žiadnom smere nenamietal, a preto je už len so zreteľom na túto skutočnosť nevyhnutné vychádzať z toho, že náhrada nemajetkovej ujmy bola žalobcovi priznaná v správnej výške. Výšku priznanej náhrady totiž vzhľadom na viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C.s.p.) nebol odvolací súd ani oprávnený preskúmavať, nakoľko žalovaný v tomto smere v odvolaní nevzniesol žiadne odvolacie námietky.

10. Odvolací súd za nedôvodné považuje námietky žalovaného, ktorý v odvolaní zotrval na právnom názore, že v podmienkach Slovenskej republiky vzhľadom na relevantnú platnú právnu úpravu nie je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy titulom tzv. straty radosti (pôžitku) z dovolenky a v tomto smere argumentoval aj právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutiach Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/189/2011 zo dňa 01.12.2011, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/468/2014 zo dňa 26. 08.2015 a v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 228/2016-14, ktoré podľa jeho názoru súd prvej inštancie celkom ignoroval. V prvom rade treba v tejto súvislosti poukázať na to, že (ako to zdôraznil aj žalobca) v prípade rozhodnutí odkazovaných žalovaným ide o rozhodnutia v tej istej veci a v nich vyslovené právne závery neboli predmetom zjednocovacej činnosti Najvyššieho súdu SR a neboli uverejnené ani v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Odvolaciemu súdu nie sú známe ani iné rozhodnutia všeobecných súdov ani Ústavného súdu SR, ktoré by jednotne posudzovali predmetnú právnu otázku v súlade s názorom žalovaného, teda tu nie je priestor pre kvalifikáciu týchto záverov ako ustálenej praxe všeobecných súdov a už vôbec nie najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 C.s.p.), a preto súd prvej inštancie, ani odvolací súd nebol takto vyslovenými právnymi závermi v danej veci viazaný. Naviac však v daných rozhodnutiach vyslovené právne závery, o ktoré sa opiera obrana žalovaného, nemožno v preskúmavanej veci bez ďalšieho aplikovať z dôvodu rozdielneho skutkového základu. V tejto súvislosti možno poznamenať, že Ústavný súd SR aj v citovanom uznesení č.k. III. ÚS 228/2016-14 považuje konkrétne okolnosti prejednávanej veci za významné, keď zdôraznil, že v predmetnom konaní ani okolnosti daného prípadu, ktoré neboli výnimočné, neodôvodňovali iba s ohľadom na existenciu smernice právo na imateriálnu ujmu sťažovateľom priznať. V tejto veci podľa názoru odvolacieho súdu práve takéto okolnosti existovali, boli zistené vykonaným dokazovaním, a preto je podľa odvolacieho súdu argumentácia žalovaného citovanými rozhodnutiami v tomto prípade nenáležitá, neudržateľná a nebráni priatiu záverov, ku ktorým dospel odvolací súd.

11. S ohľadom na uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštancie sa v danom spore správne vysporiadal s otázkou vzniku nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, keď dospel záveru, že vzhľadom na okolnosti veci preukázané vykonaným dokazovaním mu tento nárok vznikol, pričom aj výšku priznaného nároku, ktorá sa opiera o výsledky vykonaného dokazovania a ktorú žalovaný v odvolaní ani nespochybnil, treba považovať za správnu.

12. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne rozhodol aj o trovách konania, keď žalobcovi nárok na náhradu trov priznal v celom rozsahu. Odvolací súd je toho názoru, že tak, ako v iných prípadoch (napr. pri zavinení zastavenia konania) treba napriek absencii výslovnej právnej úpravy zachovať kontinuitu vo výklade a rozhodovacej praxi, ktorá tu bola za predchádzajúcej právnej úpravy (Občianskeho súdneho poriadku) a je na mieste vychádzať z toho, že ak súd žalobcovi priznal samotný nárok, avšak nie v celej uplatnenej výške, ktorá závisela od úvahy súdu, sú splnené podmienky na priznanie plnej náhrady trov konania žalobcovi s tým, že výška náhrady trov sa vypočíta iba z priznanej sumy. Len takto totiž podľa názoru odvolacieho súdu v takomto prípade (o aký ide aj v danej veci) možno dosiahnuť, aby rozhodnutie o trovách konania zodpovedalo skutočnému výsledku sporu, bolo v súlade so zásadou úspešnosti (na ktorú inak správne poukazuje žalovaný v odvolaní), no zároveň zodpovedalo

aj princípom spravodlivosti. Na podporu vyššie uvedeného dáva odvolací súd do pozornosti aj právne závery vyslovené v náleze Ústavného súdu SR z 15. apríla 2020, sp. zn. II. ÚS 399/2019, podľa ktorých aj napriek tomu, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), ani nová práva úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy; a ani odvolacie námietky žalovaného smerujúce proti rozhodnutiu o trovách konania potom nie sú opodstatnené.

13. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, teda vo vyhovujúcej časti vo veci samej no tiež vo výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 C.s.p., a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o výške ich náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého

stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).